

Oppgave 1a. $|e^{f(z)}| = |e^{\operatorname{Re} f(z)}|$, så $e^{f(z)}$ er en hel, begrenset funksjon, og derfor konstant på grunn av Liouville's satz, $e^{f(z)} = c$ gitt $f(z) = \log c$, for et valg av logaritmen ($\log c \in \operatorname{Log} c$). ($f(z)$ kontinuert $\Rightarrow$ vi må få samme gren av $\log$ for hver $z \in \mathbb{C}$). Alternativt: $(e^{f(z)})' = 0 = f'(z)e^{f(z)} = f(z) \cdot c$, så $f' = 0$.

1b) Resultatet er opplagt riktige når $g \equiv 0$. Hvis ikke har g høyst isolerte 0-punkter $c_1, c_2, \dots$, så $h(z) = f(z)/g(z)$ er holomorf i $\mathbb{C} \setminus \{c_1, c_2, \dots\}$, med $|h(z)| \leq 1$. Siden h er begrenset, må de isolerte singulærhetene c_j være hebbare, siden de åpenbart hverken kan være poler eller essensielle (= essensielle) singulariteter. Alltså utvides h til en hel, begrenset funksjon, som er en konstant c ved Liouville's teorem med $|c| \leq 1$. D.v.s. $f(z) = c \cdot g(z)$.

Oppgave 2a. $\cot z = \frac{\cos z}{\sin z}; z \notin \pi \mathbb{Z}$, så
 $\cot 2z = \frac{\cos^2 z - \sin^2 z}{2 \cos z \sin z} = \frac{1}{2} (\cot z - \tan z)$.
Men $\cos z = \sin(z + \pi/2)$ og $-\sin z = \sin(z + \pi) = \cos(z + \pi)$
så $-\tan z = \cot(z + \pi/2)$, og (*) gjelder.

2b) Bewis ved rekursjon på n . $n=1$ er
 $f(z) = \frac{1}{2}(f(\frac{z}{2}) + f(\frac{z}{2} + \frac{\pi}{2}))$, som er (*) anvendt på $\frac{\pi}{2}$.

Anta at formelen gjelder for $n \geq 1$: $f(\frac{z}{2^n} + \frac{k\pi}{2^n}) = \frac{1}{2}(f(\frac{z}{2^{n+1}} + \frac{k\pi}{2^{n+1}}) + f(\frac{z}{2^{n+1}} + \frac{k\pi}{2^{n+1}} + \frac{\pi}{2}))$ n. g.d.r.: (*),
og $\frac{\pi}{2} = \frac{2^n \pi}{2^{n+1}}$, så $f(z) = \sum_{k=0}^{2^n-1} 2^{-(n+1)} (f(\frac{z}{2^{n+1}} + \frac{k\pi}{2^{n+1}}) + f(\frac{z}{2^{n+1}} + \frac{(k+2^n)\pi}{2^{n+1}}))$

Når $0 \leq k \leq 2^n - 1$, gjennomløper $k+2^n$ tallene 2^n til $2^{n+1}-1$, så formelen stemmer ført $n+1$.

(2)

La f være en hol funksjon. For hver $z \in \mathbb{C}$ med $|z/2^n| \leq 1$ for
en stor n. Da er $\left|\frac{z}{2^n} + \frac{k\pi}{2^n}\right| < \pi + 1$ for $0 \leq k < 2^n$.

Når $M = \max_{z \in \mathbb{C}} \{|f(z)|, |z| \leq \pi + 1\}$, blir

$$|f(z)| \leq 2^{-n} \sum_{k=0}^{2^n} |f\left(\frac{z}{2^n} + \frac{k\pi}{2^n}\right)| \leq 2^{-n} (2^n \cdot M) = M.$$

Altså er f begrenset, og konstant p.g.a. Liouville's teorem.

c) Sett $g(z) = \frac{1}{z} + \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1}{z+n\pi} + \frac{1}{z-n\pi} \right) = \frac{1}{z} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2z}{z^2 - (n\pi)^2}$

for $z \in \mathbb{C} \setminus \pi\mathbb{Z}$. Dersom $|z| \leq R$, så

$$\left| \frac{2z}{z^2 - (n\pi)^2} \right| \leq \frac{2R}{R^2 - (n\pi)^2} \leq \frac{2R}{(n\pi)^2} \text{ for } n > 2R/\pi.$$

Q

$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2R}{\pi^2 n^2}$ konvergerer, så vi har en majorantssum for

den gitte rekkja på kompl planet i $\bar{N}(0, R) \setminus \pi\mathbb{Z}$, og
gitt rekkje konvergensen så uniformt der. Da vet vi også at

summen bli en holomorf funksjon på $\mathbb{C} \setminus \pi\mathbb{Z}$.

$$g(2z) = \frac{1}{2z} + \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1}{2z+n\pi} + \frac{1}{2z-n\pi} \right) = \frac{1}{2} \left(\left(\frac{1}{z} + \sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{z+k\pi} + \frac{1}{z-k\pi} \right) + \left(\sum_{k=0}^{\infty} \frac{1}{z+\frac{\pi}{2}+k\pi} + \frac{1}{z-\frac{\pi}{2}-k\pi} \right) \right). (\text{Vi summer over } n=2k \text{ og } n=2k-1)$$

Den første summen av spesialsummen $g(z)$; men den andre konskrives

$$\frac{1}{z+\pi/2} + \left(\frac{1}{(z+\pi/2)-\pi} + \frac{1}{z+\pi/2+\pi} \right) + \left(\frac{1}{z+\pi/2-2\pi} + \frac{1}{z+\pi/2+2\pi} \right) + \dots$$

$$= g(z+\pi/2). (\text{Vi skriver } \frac{1}{z-k\pi-\frac{\pi}{2}} = \frac{1}{(z+\frac{\pi}{2})-(k+1)\pi}, k=0, 1, \dots)$$

Altså oppfylles $g(z)(*)$ i $\mathbb{C} \setminus \pi\mathbb{Z}$.

Nå har både $\cot z$ og $g(z)$ i punktet $z=k\pi$,
med resider enkle poler med residu = 1 i $k\pi$, $k \in \mathbb{Z}$.

Så $f(z) = \cot z - g(z)$ får hensvare singulærheter
i disse punklene, og utvides til en hol funksjon. Den
er altså konstante i følge b). Men $f(z)$ er en odd funksjon
siden både $\cot z$ og $g(z)$ er det, så $c = f(z) = -f(-z) = -c$,

så $f(z) = 0$ og $\cot(z) = g(z)$ i $\mathbb{C} \setminus \pi\mathbb{Z}$.

Alternativt: $\cot(z) = \frac{1}{z} + O(z)$ når $z \rightarrow 0$

(3)

og $f(z) = \frac{1}{z} + 2z(\Sigma \dots)$, så $f(z) \rightarrow 0$ når $z \rightarrow 0$,
 og derfor $f(z) \equiv 0$.

Opgave 3: $z^2 \sin z$ har et 3. ordens 0-punkt i 0

og $\cos z$ har enkelt nullpunkt i $z = \pm \frac{\pi}{2}$, så

$f(z) = \frac{1}{z^2 \cos z \sin z}$ har 3. ordens pol i 0 og 1. ordens poler
 $z = \pm \frac{\pi}{2}$ i $|z| < 2$.

$$\begin{aligned} \text{Residuer: } & z=0: \cos z \sin z = \left(1 - \frac{z^2}{2} + O(z^4)\right) z \left(1 - \frac{z^2}{6} + O(z^4)\right) \\ & = z \left(1 - \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{6}\right) z^2 + O(z^4)\right) \text{ når } z \rightarrow 0, \text{ så} \\ f(z) & = z^{-3} \left(1 - \left(\frac{2}{3} z^2 + O(z^4)\right)\right) = z^{-3} \left(1 + \frac{2}{3} z^2 + O(z^4)\right) \\ & = z^{-3} + \frac{2}{3} z^{-1} + O(z) \text{ når } z \rightarrow 0. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} (\text{Vi kører for } \alpha = \frac{2}{3} z^2 + O(z^4) \text{ at } \frac{1}{1-\alpha} &= 1 + \alpha + \alpha^2 \\ &= 1 + \alpha + O(z^4) \text{ når } z \rightarrow 0.) \end{aligned}$$

$$\text{Altså er } \text{res}(f(z), 0) = \frac{2}{3}.$$

$$\text{I de andre poler } \pm \frac{\pi}{2} \text{ kører vi at } \text{res}(f, \pm \frac{\pi}{2}) = \left. \frac{(z^2 \sin z)'}{(\cos z)'} \right|_{z=\pm \frac{\pi}{2}}$$

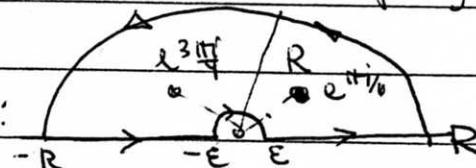
$$= -\frac{1}{(\pm \frac{\pi}{2})^2 (\pm 1)^2} = -\frac{4}{\pi^2}.$$

$$\text{Residu-satsen gir } \int f(z) dz = 2\pi i (\text{res}(f, 0) + \text{res}(f, -\frac{\pi}{2}) + \text{res}(f, \frac{\pi}{2}))$$

$$= 2\pi i \left(\frac{2}{3} - \frac{8}{\pi^2} \right) = 4i \left(\frac{1}{3} - \frac{4}{\pi^2} \right).$$

Opgave 4: Vi bruger residusatsen på $f(z) = \frac{e^{iz}}{1+z^4}$

integret over konturkurven γ :
 p.g.a. enkelt pol i 0.

For $0 < \epsilon < 1 < R$ har $f(z)$ enkelt poler $e^{\pi i/4}$ og $e^{3\pi i/4}$

i $I(\gamma)$. Residuum: Observer at $e^{\pi i/4} = \frac{1}{\sqrt{2}}(1+i)$ og
 $e^{3\pi i/4} = \frac{1}{\sqrt{2}}(-1+i)$

(4)

$$\text{res}(f, e^{\pi i/4}) = \frac{e^{iz}}{(z+e^{\pi i/4})}, \Big|_{z=e^{\pi i/4}} = \frac{e^{-\pi i/2} \cdot e^{i\pi/2}}{1+5(e^{\pi i/4})^4}$$

$$= -\frac{1}{4} e^{-\pi i/2} \cdot e^{i\pi/2}, \text{ og analogt } \text{res}(f, e^{3\pi i/4}) = -\frac{1}{4} e^{-\pi i/2} \cdot e^{3\pi/2},$$

og $\text{res}(f, 0) = 1$. Derved blir

$$\int_{-R}^R f(x)dx = \int_{C_\epsilon} f(z)dz + \int_{\epsilon}^R f(x)dx + \int_{CR} f(z)dz = 2\pi i \left[-\frac{1}{4} (e^{i\pi/2} + e^{-i\pi/2}) \right]$$

Her er C_ϵ en halvsirkel om 0 fra ϵ til $-\epsilon$ med positiv omløpsretning;

og C_R en halvsirkel om 0 med radius R i øvre halvplanet

Vi vet at $\int_{C_\epsilon} f(z)dz \rightarrow 0$ når $\epsilon \rightarrow 0$; mens $\int_{C_R} f(z)dz \rightarrow 0$ når $R \rightarrow \infty$

$$\text{Vi kan da } R \rightarrow \infty \text{ og få } \int_{-\infty}^R f(x)dx + \int_{\epsilon}^R f(x)dx = \int_{-\infty}^R f(x)dx$$

$$= -\frac{\pi i}{2} e^{-\pi/2} \cos(\pi/2) + \int_{C_\epsilon} f(z)dz. \text{ Nå vitar } f(z) \text{ på begge}$$

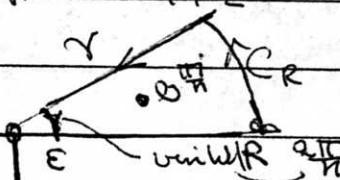
sidir får vi $\text{Im } f(x) = \frac{\sin x}{x(1+x^2)}$ som har hvert en

singularitet i 0, og da kom da $\epsilon \rightarrow 0$.

$$\int_{-\infty}^0 \frac{\sin x dx}{x(1+x^2)} = \pi (1 - e^{-\pi/2} \cos(\pi/2)).$$

Opgave 5: Antag først $m > 1$. For en passende gren

av z^a skal vi integrere $\frac{z^a}{1+z^n} dz$ over en kantur

dann omstutter en pol.

Vi definerer $z^a = e^{a \log z}$, der vi velger en gren av logaritmen

som er tall på $(0, \infty)$ med et hatt utenfor γ , f.eks. langs

$i(-\infty, 0]$, slik at $\log z = \log|z| + i\arg z$, der $-\frac{\pi}{2} < \arg z < \frac{3\pi}{2}$.

Vimå gå langs en liten sirkel C_ϵ for å unngå 0 der log ikke

er definert. Vi kan da bruke residu-satsen, og få

$$\int_{-\infty}^0 \frac{x^a dx}{1+t^n} + \int_{CR} f(z)dz - \int_{\epsilon}^R \frac{t^a e^{i\pi n/2} (e^{2\pi it})}{1+t^n} dt + \int_{C_\epsilon} f(z)dz = 2\pi i \text{res}(f, e^{2\pi i/2})$$

(telen i 3. integral følger igjen i motsatt retning. $(e^{2\pi i/2} \cdot t)^n = t^n$!)

(5)

$$\text{res}(f, e^{\pi i/m}) = \frac{e^{a\pi i/m}}{m(e^{\pi i/m})^{m-1}} = \frac{e^{\frac{\pi(a+1)i}{m}}}{m}.$$

$$\text{Vi får } (1 - e^{\frac{2\pi(a+1)i}{m}}) \int_{\epsilon}^{\infty} \frac{x^a dx}{1+x^n} + \int_{C_\epsilon} f(z) dz + \int_{CR} f(z) dz = -2\pi i e^{\frac{\pi(a+1)i}{m}}$$

For $z = re^{it}$, $0 \leq t \leq \pi$, blir $z^a = e^{a(\log r + it)}$

$$= e^{(a_1 \log r - a_2 t) + i(a_1 t + a_2 \log r)} \text{ når } a = a_1 + ia_2 \text{ så}$$

$$|z^a| = r^{a_1} e^{-a_2 t} \leq C r^{a_1}, \text{ der } C = \max_{0 \leq t \leq \pi} (1, e^{-a_2 \pi})$$

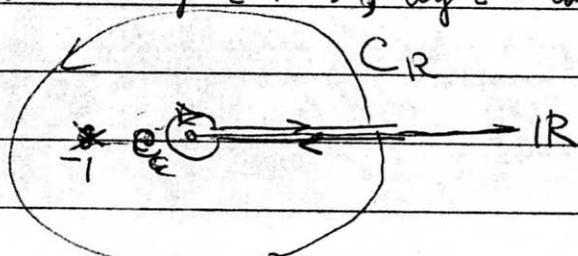
Estimeringslemmaet gir: $|\int_{C_\epsilon} f(z) dz| \leq \frac{C \epsilon^{a_1}}{1-\epsilon^m} \cdot \frac{2\pi}{n} \epsilon \rightarrow 0$ når $\epsilon \rightarrow 0$ for $a_1 < m-1$

$$\text{og } \left| \int_{CR} f(z) dz \right| \leq \frac{CR^{a_1}}{R^{n-1}} \cdot \frac{2\pi}{n} R \rightarrow 0 \text{ når } a_1 < m-1.$$

$$\text{Vi kan da } \epsilon \rightarrow 0 \text{ og } R \rightarrow \infty, \text{ og får } \int_0^\infty \frac{x^a dx}{1+x^n} = \frac{2\pi i e^{\frac{\pi(a+1)i}{m}}}{m(e^{\frac{2\pi(a+1)i}{m}} - 1)} e^{\frac{-\pi(a+1)i}{m}}$$

$$= \frac{\pi}{m \sin(a+1)\pi/m}$$

For $m=1$ må vi integrere rundt "mønsterkutt kantens" og
bruke grunngå av log med kutt langs $[0, \infty)$ g. $\log z = \log|z| + i \arg z$,
der $0 < \arg z < 2\pi$.

$$\text{Vi får } \int_{\epsilon}^R \frac{(x+i\delta)^a dx}{1+(x+i\delta)^n} + \int_{CR} f(z) dz + \int_{\epsilon}^R \frac{(x-i\delta)^a dx}{1+(x-i\delta)^n} + \int_{C_\epsilon} f(z) dz =$$

$$= 2\pi i \text{res}(f(z), -1) = 2\pi i e^{\pi a i}$$

$$\text{når } \delta \rightarrow 0 \text{ og } (x-i\delta)^a \rightarrow e^{(\log x + 2\pi i) a} = x^a e^{2\pi a i}; \log(x+i\delta) \rightarrow \log x$$

$$\text{Så } \int_{C_\epsilon} f(z) dz \rightarrow 0 \text{ som følge av } (1-e^{2\pi a i}) \int_{\epsilon}^R \frac{x^a dx}{1+x} = 2\pi i e^{\pi a i},$$

∞ Fordi $-1 < \operatorname{Re} z < 0$

Som qui $\int_{\epsilon}^R \frac{x^a}{1+x} dx = \frac{\pi}{\sin(a+1)\pi}$, så formulens stemmer også for $m=1$.

(6)

Oppgave 6: $f(z) \equiv 0$ er en trivisiell løsning.

Hvis $f(z) \neq 0$, må den ha en Taylorutvikling

$$f(z) = a_m z^m + O(z^{m+1}), \text{ med } a_m \neq 0.$$

$$\text{Vi får } f(z^2) = a_m z^{2m} + O(z^{2m+2}) \text{ og}$$

$$f(z)^2 = a_m^2 z^{2m} + O(z^{2m+1}).$$

Altså må $a_m^2 = a_m$, og siden $a_m \neq 0$, må $a_m = 1$.

Dersom $f(z) \neq z^m$; må vi ha en Taylorutvikling

$$f(z) = z^n + a_m z^m + O(z^{m+1}),$$

med $m > n$ og $a_m \neq 0$.

$$\text{Vi får } f(z^2) = z^{2n} + a_m z^{2m} + O(z^{2m+2}),$$

$$\text{men } f(z^2) = (z^n + a_m z^m + O(z^{m+1}))^2$$

$$= z^{2n} + 2a_m z^{m+n} + O(z^{m+n+1})$$

De to relasjonene skal være like, og $2n < m+n < 2m$,

så $a_m = 0$ likevel. Motstrijd! Altså er $f(z) = z^n$.

Løsningene er derfor 0 og z^n , $n = 0, 1, 2, \dots$.